

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudkyň Mgr. Heleny Konečné a JUDr. Ivony Šubrtové ve věci

žalobkyně: **A. R.**

zastoupena Mgr. Františkem Jarošem, advokátem
se sídlem Antonína Dvořáka 287, Turnov

proti

žalovanému: **Státní pozemkový úřad**

se sídlem Husinecká 1024/11a, Praha 3

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. prosince 2018, č. j. SPU 438130/2018,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět sporu

1. Žalobou napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání několika účastníků (včetně žalobkyně) proti rozhodnutí Státního pozemkového úřadu, Krajského pozemkového úřadu pro Liberecký kraj, Pobočky Semily (dále také jen „Pozemkový úřad“), ze dne 15. 6. 2018, č. j. SPU 012063/2018, a toto rozhodnutí potvrdil. Správní orgán I. stupně jím schválil návrh komplexních pozemkových úprav v katastrálním území X a v navazující

části sousedního katastrálního území X podle zákona č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pozemkových úpravách“).

II. Obsah žaloby

2. Dle žalobkyně napadené rozhodnutí a stav, který v území vyvolá, představují nepřiměřený a neúnosný zásah do jejích vlastnických práv, do možnosti užívat své nemovitosti a hospodařit na nich.
3. V první žalobní námitce namítla, že napadené rozhodnutí zasahuje do jí vlastněných parcel č. X a č. X v k. ú. X, v katastru nemovitostí vedených jako ostatní plocha, které jsou součástí zastavěného území (dále také jen „Pozemky“). Pozemky se tak staly součástí komplexní pozemkové úpravy, aniž by k tomu ovšem žalobkyně dala souhlas. Naopak s tím opakovaně v průběhu správního řízení vyjadřovala nesouhlas.
4. V návaznosti na to namítla, že na pozemku p. č. X se navíc nachází její přípojka elektrické energie, z níž by bylo možno vést elektřinu dále na její další pozemky. Na existenci přípojky na tomto pozemku přitom v minulosti opakovaně upozorňovala, což je patrné např. i z jejího písemného vyjádření ze dne 24. 6. 2018.
5. V další žalobní námitce žalobkyně brojila proti tomu, že pozemkovou úpravou v současné podobě, tedy dotčením jí vlastněných parcel č. X a č. X jí bude znemožněno lesnické hospodaření na jejích dalších pozemcích. Zejména by jí byl znemožněn přístup k 2/3 lesních pozemků, a to především k parcele č. X v k. ú. X. Tvrzení žalovaného, že přístup k tomuto lesnímu pozemku bude nadále možný z obecní komunikace a manipulační prostor je ponechán na pozemcích v návrhu uvedených pod č. X a X, je podle ní liché. Při využití obecní komunikace a prostoru na uvedených nových parcelách k obhospodařování lesa na parcele č. X by totiž jistě došlo k devastaci břehu cesty, stejně tak manipulace na uváděných pozemcích by se neobešla bez zásahu i do dalších okolních parcel. Zdůraznila, že potřebuje mít přístup ke svým lesním pozemkům zajištěn zejména přes pozemky ve svém vlastnictví.
6. V souvislosti s tím dodala, že doložila k této námitce i vyjádření Ing. F. O., odborného lesního hospodáře, na jehož obsah odkázala. Pozemkový úřad se s tímto dokumentem nevypořádal vůbec, žalovaný pak pouze uvedl, že tento důkaz nepřipouští. Takový postup považuje za zcela nesprávný. Navrhla, aby jmenovaný byl vyslechnut jako svědek.
7. Další námitka spočívala v tvrzení, že za odebírané pozemky žalobkyni není nabízena adekvátní náhrada, když na části odebíraných pozemků, a to na části pozemku č. X, stejně jako i na části pozemků č. X a č. X, se nachází lesní porost o stáří přes sto let.
8. V poslední žalobní námitce pak žalobkyně nesouhlasila s tím, že v rámci plánované pozemkové úpravy má dojít k odebrání jejího pozemku s potokem v širší břehové situaci 2 metry, a to konkrétně na pozemcích č. X a č. X. Tímto by přišla rovněž o desítky stromů na obou březích. Zaměření tohoto potoku pro účely pozemkové úpravy je navíc chybné, potok mění své koryto a faktický stav stavu zaměřenému neodpovídá. S touto její námitkou se žalovaný rovněž nevypořádal.

9. Dle žalobkyně tedy nedošlo ani ke splnění zákonných podmínek obsažených v ustanovení § 10 zákona o pozemkových úpravách, protože z hlediska přiměřenosti náhrad nebylo zohledněno, že na předmětných částech jejich pozemků se nachází vzrostlý lesní porost.
10. Navrhla proto závěrem, aby krajský soud zrušil rozhodnutí žalovaného, a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

III. Obsah vyjádření žalovaného k žalobě

11. K jednotlivým žalobním bodům žalovaný uvedl, že celý proces řízení o komplexních pozemkových úpravách ve vztahu k žalobkyni je popsán od str. 11 žalobou napadeného rozhodnutí. Dále žalovaný odkázal na str. 12 žalobou napadeného rozhodnutí a na zákonem daná kritéria přiměřenosti, která u žalobkyně nebyla překročena a tudíž nebyla návrhem poškozena.
12. K námitce znemožnění lesního hospodaření, které mělo být způsobeno nedostatečnou snahou a nedostatkem jednání, aby došlo k vyřešení věci, žalovaný uvedl, že ze spisové dokumentace vyplývá, že pobočka se žalobkyní jednala. Skutečnost, že s navrhovaným řešením žalobkyně nesouhlasí, nezakládá důvod tvrdit, že dané řízení je nezákonné.
13. K námitce, že by se komplexní pozemkové úpravy měly vyhnout zastavěnému území a že žalobkyně neshledává důvod, proč zasahují i pozemky p. č. X a X v k. ú. X, žalovaný odkázal na § 3 odst. 3 zákona o pozemkových úpravách, dle něhož je možné pozemky tam uvedené řešit v komplexních pozemkových úpravách, pouze pokud k tomu jejich vlastník udělí souhlas. Dle soupisu nároků pro LV č. X žalobkyně dne 16. 5. 2016 svým podpisem souhlasila s řešením těchto pozemků v komplexních pozemkových úpravách.
14. Ve věci existence elektrické přípojky se žalovaný odkázal na str. 13 žalobou napadeného rozhodnutí. Ze zaměření polohopisu existence elektrické přípojky nevyplývá a tuto skutečnost nezmínila ani žalobkyně v průběhu celého správního řízení. Žalovaný navíc nedohledal v žádném písemném dokumentu žalobkyně, že by na tuto skutečnost měla upozornit.
15. Žalovaný proto navrhl závěrem, aby krajský soud žalobu zamítl.

IV. Jednání soudu

16. Na jednání soudu dne 19. 1. 2021 se strana žalující omluvila. Krajský soud při jednání konstatoval obsah vyjádření žalobkyně ze 14. 1. 2021 včetně příloh. Toto podání se věnovalo zejména vzniku (odměření) pozemků p. č. X a X z důvodu uvedení jejich stavu vedeného v katastru nemovitostí a stavu skutečného do souladu.
17. Pověřená pracovnice žalovaného nad rámec shora uvedeného písemného vyjádření k žalobě dodala, že obec X, pod kterou předmětná katastrální území, na nichž byly schváleny komplexní pozemkové úpravy, patří, nemá do dnešního dne přijatý územní plán. Pokud jde tedy o pozemky p. č. X a X, není tak úplně správné hovořit o tom, že se nacházejí v zastavěném území, jak uvádí žalobkyně, neboť to územním plánem není vymezeno. Ale na druhou stranu Pozemkový úřad nikdy nezpochybňoval, že se jedná o pozemky funkčně související se stavbou, která není ve vlastnictví státu, tedy pozemky nepochybně patřící pod pozemky uvedené v § 3 odst. 3 zákona o pozemkových úpravách. V návaznosti na to uvedla, že žalobkyně souhlasila se zařazením těchto

pozemků do pozemkových úprav, což vyjádřila podpisem soupisu nároku. Pověřená pracovnice žalovaného dále uvedla, že žalobkyně souhlasila s tím, že nedojde k ocenění trvalých porostů na lesních pozemcích, pokud nebudou předmětem směny, což se v daném případě nestalo. Žalobkyně toto poučení podepsala jak v soupisu nároků, tak byla na tuto skutečnost výslovně upozorněna formou přípisů ze strany pozemkového úřadu a ve stanovené lhůtě ocenění pozemků nepožadovala.

18. Pověřená pracovnice žalovaného dále ozřejmila problematiku zaměření potoku, kdy cílem pozemkových úprav je to, aby jejich výsledkem byl stav, že koryto vodního toku včetně přilehlých břehových pozemků bude ve vlastnictví správce toku, v daném případě Povodí Labe, a. s. Vlastníci pozemků, které předtím do koryta vodního toku zasahovaly, dostanou za tyto pozemky náhradu, což se stalo i v případě žalobkyně. Pokud jde o elektrickou přípojku, o jejíž existenci se v žalobě žalobkyně zmiňuje, a která se má nacházet na pozemku p. č. X, uvedla, že žalobkyně se o existenci této přípojky po celou dobu průběhu pozemkových úprav nezmínila, ačkoliv k tomu měla řadu příležitostí. A bylo to i její povinností, pokud by přípojku zřídila po zahájení pozemkových úprav. Nestalo se tak ani při šetření na místě.

V. Skutkové a právní závěry krajského soudu

19. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů v řízení podle části třetí hlavy první a druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "s. ř. s."). O věci usoudil následovně.
20. Předně uvádí, že všechny nemovitosti, o nichž bude v tomto rozsudku pojednáno, se nacházejí v katastrálním území X; nebude tedy již z toho důvodu tento údaj u označení nemovitostí dále uvádět.
21. Pokud jde o první žalobní námitku, mezi účastníky řízení není sporu o tom, že Pozemky spadají pod režim § 3 odst. 3 zákona o pozemkových úpravách. Dle věty druhé citované normy pozemky zastavěné stavbou, která není ve vlastnictví státu, pozemek funkčně související s touto stavbou včetně přístupové cesty, zahrady, pozemky v zastavěném území, pozemky v zastavitelných plochách a pozemky, na nichž se nacházejí veřejná nebo neveřejná pohřebiště, lze řešit v pozemkových úpravách jen se souhlasem jejich vlastníka. Pokud se vlastníci ve lhůtě stanovené pozemkovým úřadem nevyjádří, má se za to, že s řešením v pozemkových úpravách souhlasí.
22. Účastníci řízení se lišili v důvodech, proč tomu tak je - žalobkyně uváděla, že Pozemky jsou v zastavěném území obce; žalovaný poukázal na skutečnost, že obec X, pod kterou katastrální území dotčená komplexními pozemkovými úpravami patří, nemá do dnešního dne přijatý územní plán, proto o zastavěném území obce nemůže být řeč. Ale uznával, že Pozemky jsou pozemky funkčně souvisejícími se stavbou, která není ve vlastnictví státu. S ohledem na shora uvedené krajský soud konstatuje, že důvodem pro zařazení Pozemků pod režim § 3 odst. 3 zákona o pozemkových úpravách je skutečně důvod uváděný žalovaným. Pokud obec nemá schválený územní plán, neexistuje ani zastavěné území obce. To však není podstatné, jak už soud uvedl, o skutečnosti, že Pozemky pod režim citovaného ustanovení spadají, není pochyb.
23. Podstatné je, že z obsahu správního spisu krajský soud ověřil, že tvrzení žalobkyně o tom, že souhlas požadovaný shora citovaným ustanovením neudělila, není pravdivý. Pozemky jsou uvedeny v soupisu nároků vlastníků pozemků pro LV č. X, tedy pro list

vlastnictví, v němž jsou uvedeny nemovitosti ve vlastnictví žalobkyně, včetně Pozemků. Tento soupis nároků pro LV č. X obsahuje výslovné prohlášení vlastníka Pozemků, tedy žalobkyně, že Pozemky spadají pod režim § 3 odst. 3 zákona o pozemkových úpravách a že žalobkyně s jejich zařazením do komplexních pozemkových úprav souhlasí. Soupis nároků je žalobkyní vlastnoručně podepsán. Tím zcela jasně dala souhlas se zařazením Pozemků do projednávaných komplexních pozemkových úprav a z obsahu správního spisu neplyne, že by tento souhlas žalobkyně do okamžiku vydání prvoinstančního správního rozhodnutí zpochybnila. Absenci svého souhlasu se zařazením Pozemků do komplexní pozemkové úpravy nenamítla výslovně ani v odvolání proti rozhodnutí Pozemkového úřadu. V něm pouze v obecné rovině poukázala na skutečnost, že se Pozemky nacházejí v zastavěném území obce. Krajský soud tak považuje za nezpochybnitelný fakt, že žalobkyně souhlas se zařazením Pozemků do komplexních pozemkových úprav výslovně udělila.

24. Pokud jde o tvrzení žalobkyně, že se pod pozemkem p. č. X má nacházet její elektrická přípojka, pak, přestože žalobkyně tvrdí opak, krajský soud ve správním spise nenašel jedinou zmínku o tom, že by o této skutečnosti správní orgán I. stupně před vydáním jeho rozhodnutí informovala, ač takovou povinnost měla. Žalobkyně v žalobě uvádí, že se tak mělo stát v jejím dopise ze dne 24. 6. 2018, ale takový její dopis soud ve správním spise nedohledal. I kdyby však skutečně existoval, v té době již bylo vydáno prvoinstanční správní rozhodnutí. Na existenci přípojky přitom žalobkyně mohla správní orgán upozornit např. při místním šetření, které na Pozemcích v průběhu řízení proběhlo. To by byl logický postup, ale nestalo se tak. Žalobkyně s tvrzením o existenci elektrické přípojky přišla až v odvolání proti rozhodnutí Pozemkového úřadu. Nutno ovšem říci, že toto její tvrzení (jak v odvolání, tak v žalobě) zůstalo ve zcela obecné rovině. Žalobkyně neuvedla, kdy mělo k vybudování elektrické přípojky dojít a kde přesně se přípojka pod pozemkem p. č. X nachází. Přípojka se tak může nacházet pod nově vzniklým pozemkem p. č. X, který bude nadále ve vlastnictví žalobkyně. Krajský soud ovšem považuje tvrzení žalobkyně o existenci elektrické přípojky za neprokázané a s ohledem na shora uvedené i za nepravděpodobné. I kdyby však pravdivým bylo, bylo povinností žalobkyně na tuto skutečnost správní orgán včas upozornit, což se nestalo. Žalobkyně přišla s tímto tvrzením pozdě, až po vydání prvoinstančního rozhodnutí.
25. V další žalobní námitce namítala žalobkyně neadekvátnost jí poskytnuté náhrady, neboť dle jejího tvrzení na části pozemků p. č. X, X a X, o jejichž vlastnictví přijde, se nachází více jak stoletý lesní porost.
26. Předně krajský soud poukazuje na skutečnost, že ve shora již zmiňovaném a žalobkyní podepsaném soupisu nároků pro LV č. X žalobkyně s odkazem na § 12 vyhlášky č. 13/2014 Sb., o postupu při provádění pozemkových úprav, výslovně souhlasila s tím, že v soupisu nároků vlastníků není uvedena cena dřevin rostoucích mimo les a že v něm není uvedena cena porostu, pokud pozemek s trvalým porostem (lesní pozemek, ovocný sad, zahrada) nebude předmětem směny. Nutno dodat, že ke směně pozemků s trvalým porostem v případě žalobkyně nedošlo. Žalobkyně tento svůj postoj v průběhu správního řízení nikterak nezpochybnila, nikdy o ocenění porostu nežádala.
27. Uvedená námitka obecně směřuje do problematiky přiměřenosti kvality, výměry a vzdálenosti původních a navrhovaných pozemků. Ta je upravena v § 10 zákona o pozemkových úpravách.

28. Dle jeho odst. 1 navrhne pozemkový úřad vlastníkům pozemků nové pozemky tak, aby odpovídaly jejich původním pozemkům přiměřeně cenou, výměrou, vzdáleností a podle možností i druhem pozemku. Porovnání ceny, výměry a vzdálenosti navrhovaných pozemků s původními pozemky se provádí celkem za všechny pozemky vlastníka řešené v pozemkových úpravách (§ 2).
29. Dle odst. 2 cena je přiměřená, pokud není ve srovnání s původní cenou vyšší nebo nižší o více než 4 %.
30. Dle odst. 3 nově navrhované pozemky jsou v přiměřené výměře, pokud rozdíl výměry původních a navrhovaných pozemků nepřesahuje 10 % výměry původních pozemků.
31. Dle odst. 4 nově navrhované pozemky jsou v přiměřené vzdálenosti, pokud rozdíl ve vzdálenosti původních a navrhovaných pozemků není vyšší nebo nižší než 20 %. Vzdálenost se měří od bodu dohodnutého na úvodním jednání.
32. Zákon o pozemkových úpravách tedy stanoví uvedená kritéria a limity, které nesmí být bez souhlasu vlastníků pozemků při návrhu nového uspořádání pozemků překročeny.
33. K takovému pochybení ze strany správních orgánů v posuzované věci v případě žalobkyně nedošlo. Z obsahu předloženého správního spisu, který tvoří veškeré podklady nashromážděné pozemkovým úřadem při přípravě návrhu komplexních pozemkových úprav, je totiž zřejmé následující. Pokud jde o výměru původních a nových pozemků žalobkyně, činí rozdíl 0,0%. Pokud jde o kritérium ceny, činí rozdíl mezi původní cenou pozemků a cenou žalobkyni nově přidělených pozemků -0,3 % (tedy - 400 Kč oproti původní ceně). Pokud jde o kritérium vzdálenosti, pak rozdíl je - 0,9 % (tedy + 8 m oproti vzdálenosti původní).
34. Tyto skutečnosti ověřené krajským soudem tedy potvrzují správnost závěrů žalovaného, který se danou problematikou v napadeném rozhodnutí velmi podrobně zaobíral zejména na str. 12 a 14.
35. Jak již opakovaně judikoval Nejvyšší správní soud, v komplexních pozemkových úpravách je rozhodné s ohledem na požadavky přiměřenosti ceny, výměry a vzdálenosti souhrnné posouzení ceny, výměry a vzdálenosti pozemků vstupujících a zahrnutých do pozemkových úprav s celkovou cenou, výměrou a vzdáleností vyčleňovaných pozemků. Dílčí výkyvy v ceně, vzdálenosti a výměře u jednotlivých pozemků jsou možné, ale nejsou podstatné. Rozhodující je celkový finální stav (rozsudek ze dne 21. 3. 2007, č. j. 5 A 27/2002-86; všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu a krajských soudů citovaná v tomto rozsudku jsou přístupná na www.nssoud.cz). Stejně tak v rozsudku ze dne 6. 12. 2011, č. j. 1 As 96/2011-143, Nejvyšší správní soud konstatoval, že podmínka přiměřenosti zásahu do vlastnického práva je splněna tehdy, jestliže nové pozemky navržené do vlastnictví vlastníků, kteří s návrhem nesouhlasí, splňují kritéria stanovená v § 10 zákona o pozemkových úradech (přiměřenost kvality, výměry a vzdálenosti původních a navrhovaných pozemků).
36. Žádná jiná kritéria nemohou být v rámci procesu přijímání návrhu komplexních pozemkových úprav zohledněna, tím by správní orgány porušovaly zákon. Této povinnosti se správní orgány v projednávané věci nezpronevěřily.
37. Pro úplnost nutno konstatovat, že krajský soud vyjadřuje podivení nad tvrzením žalobkyně, že by se na pozemcích p. č. X a X měl nacházet trvalý lesní porost. Vždyť právě z obsahu vyjádření žalobkyně ze dne 14. 1. 2021, které předložila soudu před

jednáním, a z jeho příloh plyne, že v roce 2014 byl zjištěn nesoulad části pozemku p. č. X, který byl veden v katastru nemovitostí v kultuře lesní pozemek, se skutečností, protože tato část zalesněna nebyla, což v podání potvrzuje i žalobkyně. Proto došlo v roce 2016 k odměření a vzniku Pozemků, které tak jsou od té doby vedeny v souladu se svým faktickým stavem v katastru nemovitostí v kultuře „ostatní plochy“.

38. Pokud jde o skutečný stav Pozemků, uvedl žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí, že skutečnost, že se na Pozemcích trvalý porost nenachází, plyne rovněž z ortofotomap, které jsou přístupné na portále <https://nahliznidokn.cuzk.cz>. Na Pozemcích probíhalo rovněž místní šetření, krajský soud tedy nemá důvod nevěřit správním orgánům, že skutkový stav věci zjistily v tomto směru správně a úplně. Naopak tvrzení žalobkyně je v tomto směru evidentně v rozporu s realitou. Uvedenou námitku tedy důvodnou neshledal.
39. V další žalobní námitce namítala žalobkyně, že v důsledku schválených komplexních pozemkových úprav nebude moci řádně obhospodařovat svůj lesní pozemek p. č. X, resp. jeho většinovou část. Žalovaný se této námitce věnoval na str. 13 a 14 napadeného rozhodnutí, na jeho závěry krajský soud v podrobnostech odkazuje.
40. Krajský soud z obsahu správního spisu ověřil stav v dané lokalitě před schválením předmětných pozemkových úprav a po jejich realizaci. A musí přisvědčit žalovanému, že pokud jde o přístup k lesnímu pozemku p. č. X (nově X), situace se z jeho pohledu nijak významně nezmění. Daný pozemek totiž nadále zůstává přístupný z veřejně přístupné cesty p. č. X (nově X), která v tomto místě nedoznala prakticky žádné změny. U pozemků p. č. X a X (nově dle návrhu X a X) dojde sice k jejich zúžení, ale krajskému soudu není zřejmé, proč by v důsledku této skutečnosti mělo být i jenom významně ztíženo (natož znemožněno) obhospodařování 2/3 pozemku p. č. X. Pro soud logickým a věrohodným způsobem to neobjasnila ani žalobkyně.
41. Tomu, aby taková situace nastala, pak navíc brání i ustanovení § 34 odst. 3 zákona č. 289/1995, o lesích a o změně a doplňování některých zákonů (jak v rozhodnutí konstatoval i žalovaný), které pamatuje na úpravu vztahů mezi vlastníkem lesního pozemku a vlastníky sousedních pozemků, pokud by se vlastník lesního pozemku k němu nemohl v rámci řádné péče o les dostat přes pozemky ve svém vlastnictví.
42. Pokud jde o vyjádření lesního hospodáře Ing. O. z 12. 4. 2018, o které žalobkyně své tvrzení opírala a odkazovala na ně, uvádí krajský soud následující. Toto vyjádření žalobkyně předložila až jako přílohu svého doplnění odvolání proti rozhodnutí Pozemkového úřadu. Vyjádření obsahuje odkaz na pozemek p. č. X, přičemž jak soud ověřil náhledem do katastru nemovitostí, tento pozemek není ve vlastnictví žalobkyně, což by v zásadě významným způsobem snižovalo jeho relevanci. Protože však bylo adresováno žalobkyni, krajský soud vychází z předpokladu, že se jednalo o překlep a zmíněný lesní hospodář se vyjadřoval k pozemku žalobkyně p. č. X.
43. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, že tento důkaz „nepřipustil“. Tuto formulaci nepovažuje krajský soud za šťastnou, zejména ale neodpovídá skutečnosti. Přes toto konstatování je totiž z obsahu odůvodnění zřejmé, že se žalovaný coby odvolací orgán tímto vyjádřením zabýval, neboť konstatoval, že se jedná pouze o písemné vyjádření, které nemá charakter znaleckého posudku, že se k němu správní orgán I. stupně nemohl vyjádřit, protože bylo vyhotoveno v den, kdy se uskutečnilo závěrečné jednání, na kterém jsou účastníci řízení už seznamováni se skutečnostmi, o

kterých bude rozhodnuto, přičemž tento postup nahrazuje postup dle § 36 odst. 3 správního řádu, a že lesní hospodář nemá ve správním řízení pozici dotčeného orgánu státní správy.

44. Žalovaný se tedy neopomněl daným důkazem zabývat, vyhodnotil jej tak, jak shora uvedeno, a ve výsledku pak neshledal jeho relevanci pro změnu závěrů prvoinstančního správního orgánu. Nejednalo se tedy o žádnou svévoli ze strany žalovaného spočívající např. v ignoraci či úmyslném opomenutí tohoto důkazu tvořícího přílohu odvolání.
45. S hodnocením tohoto důkazu ze strany žalovaného se pak krajský soud v zásadě shoduje. Obdobně jako tvrzení žalobkyně ohledně této problematiky je totiž i toto vyjádření velmi obecné, plytké a nekonkrétní, pohybuje se spíše v rovině obecných proklamací (místy až ideologického charakteru). Závěry o „zábory“ Pozemků a v důsledku toho o zneprístupnění pozemku p. č. X jsou pak v rozporu se shora uvedenými fakty zjištěnými a vyhodnocenými krajským soudem. Ve shodě se žalovaným také krajský soud uzavírá, že tento důkaz nebyl způsobilý zpochybnit závěry o úpravě dané lokality tak, jak vyplývají ze schváleného návrhu komplexních pozemkových úprav. Pro irelevanci tohoto vyjádření ve vztahu k rozhodnutí o meritu věci soud ani nepřistoupil k výsledku jmenovaného coby svědka.
46. Poslední žalobní námitka se vztahovala k zaměření potoku. Odůvodnění nutnosti zaměření vodních toků v rámci komplexních pozemkových úprav vyplynulo jak z vyjádření pověřené pracovnice žalovaného při jednání soudu, především ovšem plyne ze smyslu a účelu pozemkových úprav. Je tak zcela logické a přirozené, že vodní tok, do něhož zasahovaly části pozemků žalobkyně p. č. X a X, byl v rámci těchto úprav zaměřen tak, aby koryto potoku včetně přilehlých břehů s břehovými porosty přešlo do vlastnictví státu, který je spravuje prostřednictvím Povodí Labe a. s.
47. S tímto záměrem, tedy se zaměřením koryta potoku, vyslovila žalobkyně prostřednictvím svého zástupce ve správním řízení souhlas (viz protokol o jednání ze dne 13. 4. 2017). Ohledně problematiky zaměření koryta potoku pak správní orgán I. stupně se žalobkyní (resp. jejím zástupcem) opakovaně jednal a důvody svého postupu jí vysvětloval (viz např. přípis z 27. 3. 2017, shora citovaný protokol, přípis ze 4. 5. 2017 nebo protokol z 1. 11. 2017). Pokud dnes žalobkyně tvrdí, že k zaměření koryta toku došlo chybně, že potok své koryto mění a faktický stav tak neodpovídá stavu zaměřenému, jedná se o námitky zcela nekonkrétní, které nemají váhu důvodnost zaměření koryta vodního toku, jakož i jeho faktické zaměření, v daném řízení zpochybnit.
48. Jak plyne ze současné pozemkové mapy, do koryta vodního toku zasahuje množství pozemků různých vlastníků (proto koryto potoku není z pozemkové mapy v podstatě vůbec patrné), zatímco z mapy území po dané pozemkové úpravě je již koryto toku zcela zřejmé. Právě takový stav je plně v souladu se smyslem a účelem pozemkových úprav vymezeným zejména v § 2 zákona o pozemkových úpravách. K úkolům pozemkových úprav totiž mimo jiné patří i zajištění podmínek pro zlepšení vodního hospodářství v krajině.
49. Ohledně námitky žalobkyně, že v důsledku této úpravy přišla o vzrostlé stromy na březích potoka a že tím došlo k porušení pravidel přiměřenosti dle § 10 zákona o pozemkových úpravách, odkazuje krajský soud na své shora uvedené závěry k této problematice. Pro úplnost dodává, že ač se zaměření koryta potoku týkalo bezpochyby

většího počtu vlastníků pozemků, nikdo jiný správnost zaměření, ani jeho potřebnost, nezpochybnil.

50. Na závěr svých úvah považuje krajský soud za příhodné připomenout, že řízení o pozemkových úpravách je sice správním řízením, nicméně řízením velmi specifickým, a to s ohledem na jeho předmět (kde jde o změnu vlastnického práva a jiných věcných práv k pozemkům v řádech stovek případů), okruh účastníků (obvykle mnoho desítek osob) i jeho samotný účel. A je to právě účel řízení, který je pro posouzení věci určující. Řízení o pozemkových úpravách je totiž vždy vedeno ve veřejném zájmu a zahajováno je ex officio (viz § 2, § 6 odst. 1 až 3 zákona o pozemkových úpravách). Tento veřejný zájem je pak v uvedeném zákoně (viz § 2) definován tak, že jde o zajištění podmínek pro zlepšení životního prostředí, ochranu a zúrodnění půdního fondu, vodní hospodářství a zvýšení ekologické stability krajiny, jakož i o vytvoření podmínek pro racionální hospodaření vlastníků půdy (zde se veřejný zájem setkává s jednotlivými partikulárními zájmy soukromými).
51. K povaze tohoto typu řízení se již v minulosti vyjadřoval opakovaně i Ústavní soud, a to např. v rozhodnutí publikovaném ve Sbírce zákonů pod č. 152/1998. Závěry uvedené v tomto plenárním závěru se sice vztahují k předcházející úpravě pozemkových úprav (viz zákon č. 284/1991 Sb.), jsou však použitelné i za účinnosti úpravy současné, neboť ta je vystavěna na stejných principech. Ústavní soud především konstatoval, že pozemkové úpravy nelze ztotožnit s pojmem vyvlastnění; ve své podstatě se jedná o hromadnou dobrovolnou směnu vlastnických práv dotčených pozemků. Jde nicméně o natolik intenzivní zásah do stávajících vlastnických vztahů k nemovitostem, že při jeho realizaci je nutno uplatňovat ústavní kautely vyplývající z čl. 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, které připouštějí vyvlastnění nebo nucené omezení vlastnického práva pouze ve veřejném zájmu, na základě explicitního zákonného zmocnění a za odpovídající náhradu.
52. Zcela souladně s tímto názorem se vyjádřil i Nejvyšší správní soud v již citovaném rozsudku ze dne 21. 3. 2007, č. j. 5 A 27/2002 – 86. Zde (opět ve vztahu k předcházející úpravě) uvedl, že *„z vlastního vymezení cíle a účelu pozemkových úprav plyne celková náročnost tohoto procesu, projevující se např. v tom, že se neaplikují lhůty podle správního řádu, jeho náklady platí stát, atd. Posouzení, zda bylo skutečně dosaženo cílů a účelu pozemkových úprav přitom nespadá jen do sféry jednotlivých účastníků, nýbrž celé společnosti, což se projevuje i existencí veřejného zájmu na provádění pozemkových úprav. Obdobně i z vlastního procesu schvalování návrhu pozemkových úprav plyne, že podle § 9 odst. 4 zákona o pozemkových úpravách (nyní § 11 odst. 4) je rozhodující souhlas s navrženými pozemkovými úpravami vlastníky, kteří představují 2/3 výměry půdy dotčené pozemkovými úpravami (nyní souhlas vlastníků alespoň 60% výměry pozemků, které jsou řešeny ve smyslu § 2 zákona o pozemkových úpravách). V tomto případě však nezbyvá vlastníkům v menšině, než provedení pozemkových úprav respektovat. A to jednak proto, že souhlas dali vlastníci představující požadovanou většinu výměry zahrnutých pozemků, ale také s ohledem na veřejný zájem na provedení pozemkových úprav; především však i proto, že by podle požadavků přiměřenosti, vyjádřených v § 8 odst. 6 zákona o pozemkových úpravách (nyní § 10 zákona) ve spojení s § 12 nařízení vlády č. 4/2000 Sb. neměli být zasaženi na svých právech podstatným způsobem, neboť i k jejich prospěchu byly pozemkové úpravy plánovány a provedeny. I těmto vlastníkům má realizace pozemkových úprav přinést užitek, byť se sami můžou cítit poškozeni a znevýhodněni. Podmínky k racionálnímu hospodaření je třeba též*

posuzovat nejen z hlediska jednotlivých vlastníků, ale též k celku a ke všem vlastníkům. Nelze je posuzovat zcela jednotlivě a individuálně; racionálnější hospodaření, i s ohledem na zmíněný veřejný zájem, musí být většinové.“

53. Žalovaný tak v odvolacím řízení přezkoumává, zda obsah schváleného návrhu komplexních pozemkových úprav je v souladu se zákonem a zda byl přijat zákonem předvídaným způsobem. Není ale již oprávněn přezkoumávat vlastní obsah návrhu, tedy například problematiku konkrétního rozmístění navrhovaných pozemků v daném území apod. Tím by již nepřipustným způsobem ovlivnil a zasáhl do vůle vlastníků nemovitostí nacházejících se v daném území, která se projevila právě v tom, že jejich zákonem stanovená kvalifikovaná většina s konkrétní podobou návrhu komplexních pozemkových úprav souhlasila. Těmto požadavkům nezůstaly v přezkoumávaném správním řízení správní orgány nic dlužny.
54. Vlastníci nemovitostí vstupujících do pozemkových úprav pak mají povinnost akceptovat nově nastolený stav, bylo-li ho dosaženo správným procesním postupem a byly-li současně dodrženy zákonem stanovené podmínky, omezení a regulativy. Samotný nesouhlas účastníka řízení s věcným uspořádáním nemovitostí ve schváleném návrhu pozemkové úpravy nemůže vést k závěru o nezákonnosti rozhodnutí o jejím schválení.
55. Krajskému soudu proto nezbylo, než žalobu zamítnout, protože nepřisvědčil žádné ze žalobních námitek a neshledal tak žalobu důvodnou (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

VI. Náklady řízení

56. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný se náhrady nákladů řízení při jednání soudu výslovně vzdal.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.)

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 19. ledna 2021

JUDr. Jan Rutsch v. r.
předseda senátu